

Sarajevo, 21.07.2022. godine

Jasmina Zubić, zastupnica
Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH

PARLAMENT FEDERACIJE BiH
ZASTUPNIČKI DOM
n/r predsjedatelj Mirsad Zaimović

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 22-07-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01-02-		1557	22

PREDMET: Zahtjev za uvrštavanje Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju (**po žurnom postupku**) na Dnevni red 35. redovite sjednice Zastupničkog doma Federacije BiH zakazane za dan 26. i 27. srpanj 2022. godine

Sukladno članku 11. i članku 179. stavak (1) vezano uz članak 191. stavak (2) i članak 192. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj: 69/07, 2/08 i 26/20) dostavljam Vam **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju** radi razmatranja i usvajanja **po žurnom postupku** na 35. redovitoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH koja je zakazana za 26. i 27. srpanj 2022. godine.

Predlažem da se ovaj zakon donese po žurnom postupku, sukladno članku 191. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 2/08 i 26/20) jer Vlada Federacije BiH odnosno Federalno ministarstvo zdravstva do danas nisu ispoštovali Zaključak Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, broj: 01-02-1114/22 od 29.06.2022. godine sa 34. redovite sjednice održane dane 28.06.2022. godine, kojim im je naloženo da u roku od 15 dana Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH predlože rješenje za kategorije koje su obuhvaćene prijedlogom amandmana koje sam podnijela na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju a koji se razmatrao i usvajao na pomenutoj sjednici. Predmet regulacije ovog Zakona je zaštita temeljnih ljudskih prava – prava na zdravlje za marginalizirane grupe građana/građanki Federacije BiH koji zahtijeva **žurno i neodložno rješenje** a donošenje zakona u redovitom postupku moglo bi izazvati nesagledive i štetne posljedice na njihove živote i Federaciju BiH. Napominjem da se u jednom dijelu teksta Prijedloga Zakona radi o usklađivanju sa Presudom Ustavnom suda Federacije BiH („Službene novine Zeničko-cobojskog kantona", broj 2/20), koja je donesena povodom zahtjeva Dopredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine za utvrđivanje ustavnosti članka 19. toč. 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju podnosim u istovjetnoj verziji teksta Prednacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju koje je Federalno ministarstvo zdravstva izradilo sukladno sa Zaključkom Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH (broj: 01-02-1114/22 od 29.06.2022. godine) i koji je dana 07.07.2022. godine dostavljen nadležnim institucijama u Federaciji i kantonima. Prema mojim saznanjima u datom roku samo su dva kantona su dostavili mišljenje pa se smatra da su ostali kantoni koji se nisu oglasili saglasni sa tekstom Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju,

S poštovanjem.

Zastupnica

v.r. Jasmina Zubić

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU**

Sarajevo, srpanj 2022. Godine

**ZAKON O IZMJENI I DOPUNAMA
ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU**

Članak 1.

(1) U Zakonu o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/O8, 48/11 I 36/18), u članku 19. toč. 12., 13, 13a. i 14. mijenjaju se i glase:

"12. nezaposlene osobe koje su prijavljene službi za zapošljavanje, ako su:

- se prijavile nakon prestanka radnog odnosa, obavljanja djelatnosti ili nakon prestanka primanja naknade plaće na koju imaju pravo prema ovom zakonu ili prema propisima donešenim na temelju ovog zakona,

- se prijavile nakon otpuštanja iz ustanove za izvršenje kaznenih i prekršajnih sankcija, iz zdravstvene ili druge specijalizirane ustanove, ako je bila primijenjena mjera sigurnosti obveznog psihijatrijskog liječenja u zdravstvenoj ustanovi ili obveznog liječenja alkoholičara i osoba ovisnih o drugim psihoaktivnim tvarima

- na stručnom osposobljavanju ili prekvalifikaciji koje organizira služba za zapošljavanje,

- se prijavile, po povratku iz inozemstva i ako su prije odlaska u inozemstvo bile zdravstveno osigurane,

- se prijavile nakon završetka školske godine u kojoj su završile redovito školovanje, odnosno od dana položenog ispita, ako su prije toga izgubile pravo na zdravstvenu zaštitu."

13. djeca od rođenja do 18. godine života, uključujući i djecu od 6. do 15. godine života koja ne pohađaju osnovno obrazovanje (djeca bez roditeljske skrbi, odgojno zanemarena djeca, odgojno zapuštena djeca, djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama i sl.), a nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika;

13a. djeca za vrijeme redovitog školovanja u osnovnim i srednjim školama odnosno studiranja na višim i visokim školama te sveučilištima, koja su državljani Bosne i Hercegovine s prebivalištem na teritoriju Federacije, a nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika, ali najduže do navršene 27. godine života;

14. osobe starije od 18. godina koja su prema propisima o školovanju izgubile status redovitog učenika, odnosno redovitog studenta ili su prekinule redovito školovanje zadržavaju pravo na zdravstvenu zaštitu u trajanju od jedne godine od dana prekida školovanja, ako su se u godini u kojoj su izgubili status redovitog učenika odnosno redovitog studenta, prijavili službi za zapošljavanje I ako pravo na zdravstvenu zaštitu ne mogu ostvariti po drugom temelju."

(2) U članku 19. iza točke 14. dodaju se nove točke 14a. i 14b. koje glase:

"14a. osobe koje ostvaruje zdravstveno osiguranje sukladno zakonu kojim se uređuju prava iz područja socijalne zaštite.

14b. druge osobe za koja je uplaćen doprinos za zdravstveno osiguranje."

(3) U članku 19. točka 16. briše se.

(4) U članku 19. točke 17. do 21. postaju točke 16. do 20.

Članak 2.

(1) U članku 86. u stavku (1) točka 3. mijenja se i glasi

"3. Služba za zapošljavanje za osobe koje su privremeno nezaposlene i kod kojih su te osobe prijavljene sukladno propisima o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, a u svezi sa člankom 19. točka 12. i 14. Zakona."

(2) U članku 86. u stavku (1) točka 7. mijenja se i glasi:

„7. nadležni organ uprave u Federaciji odnosno kantonu - za pripadnike FMUP-a i za pripadnike kantonalne policije;"

(3) U članku 86. u stavku (1) točka 7a. mijenja se i glasi;

“7a. tijelo uprave kantona mjerodavno za poslove socijalne i dječije zaštite:

- za djecu od rođenja do 18. godine života, uključujući i djecu od 6. do 15. godine života koja ne pohađaju osnovno obrazovanje (djeca bez roditeljske skrbi, odgojno zanemarena djeca, odgojno zapuštena djeca, djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama i sl.), a nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika, sukladno članku 19. Stavak (1) točka 13. Zakona.

- za osobe nakon navršenih 65 godina života, koje nisu zdravstveno osigurane po drugom temelju sukladno članku 19. stavak (1) točka 13b. Zakona,

-za osobe koja ostvaruju zdravstveno osiguranje sukladno zakonu kojim se uređuju prava iz područja socijalne zaštite, sukladno članku 19. stavak (1) točka 14a. Zakona.

(4) U članku 86. u stavku (1) točka 9. mijenja se i glasi:

“9. nadležni organ uprave kantona odnosno općine za socijalno ugrožene osobe koje nisu osigurana po drugom temelju kao i za osobe iz članka 19. točka 15. i članka 24. točka 1, 2. i 3. ovog zakona;"

(5) U članku 86. i stavku 1. iza točke 9) dodaje se nova točka 10) koja glasi:

“druge pravne i fizičke osobe koje uplaćuju doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje sukladno članku 19. točka 14b. Zakona, a koje nisu navedene kao obveznici obračunavanja i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u ovom članku."

Članak 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01.01.2023. godine.

Obrazloženje
Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o zdravstvenom osiguranju

I. USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u Poglavlju III članak 2. pod b) i članku 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Prema navedenim odredbama predviđena je podijeljena nadležnost federalne vlasti i kantona u području zdravstva, s tim da:

- federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču ovog područja (članak III 3. Stavak 3);
- kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (članak III 3. stavak 4.);
- sukladno potrebama, nadležnosti u području zdravstva ostvaruju se od strane kantona koordinirano od federalne vlasti (članak III 3. stavak 1.), pri čemu federalna vlast uzima u obzir različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju (članak III 3. stavak 3.).

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju je u istovjetnom tekstu u formi Prednacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju od strane Federalnog ministarstva zdravstva upućen na mišljenje kantonima, Federalnom ministarstvu obrazovanja i znanosti, Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike i Federalnom zavodu za zapošljavanje, te sukladno Poslovniku o radu Vlade Federacije BiH Federalnom ministarstvu pravosuđa. Federalnom ministarstvu finansija/Federalnom ministarstvu financija, kao i Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Na 34. redovitoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj 28.06.2022. godine donesen je Zaključak broj: 01-02-1114/22 od 29.06.2022. godine kojim se zadužuje Vlada Federacije BiH, odnosno Federalno ministarstvo zdravstva da u roku od 15 dana, Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH predloži rješenja za kategorije koje su obuhvaćene prijedlogom amandmana zastupnice Jasmine Zubić na Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o zdravstvenom osiguranju. Postupajući po navedenom Zaključku, Federalno ministarstvo zdravstva je izradilo tekst novog Zakona u formi Prednacrtu ali ga do danas nije dostavio Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH. Predmet ovog Prijedloga Zakona zaštita osnovnih ljudskih prava – prava na zdravlje za marginalizirane grupe građana/građanki Federacije BiH koji zahtijeva **hitno i neodložno rješenje** a donošenje zakona u redovitom postupku moglo bi izazvati nesagledive i štetne posljedice na njihove živote i Federaciju BiH.

III USKLAĐENOST S PROPISMA EU

Vezano uz predmet regulacije ovog zakona, ne postoje sekundarni izvori prava Europske unije s kojima bi se zakon mogao usklađivati.

IV OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Članak 1. predviđa da se u Zakonu o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH”, br. 30/97,7/02.70/08, 48/11 i 36/18), u članku 19. točka 12, 13, 13a. i 14. mijenjaju i glase:

„12. Nezaposlene osobe koje su prijavljene službi za zapošljavanje, ako su:

- se prijavile nakon prestanka radnog odnosa, obavljanja djelatnosti ili nakon prestanka primanja naknade plaće na koju imaju pravo prema ovom zakonu ili prema propisima donesenim na temelju ovog zakona,

- se prijavile nakon otpuštanja iz ustanove za izvršenje kaznenih i prekršajnih mjera, iz zdravstvene ili druge specijalizirane ustanove, ako je bila primijenjena mjera sigurnosti obveznog psihijatrijskog liječenja u zdravstvenoj ustanovi ili obveznog liječenja alkoholičara i osoba ovisnih o drugim psihoaktivnim tvarima

- na stručnom osposobljavanju ili prekvalifikaciji koje organizira služba za zapošljavanje,

- se prijavile, po povratku iz inozemstva i ako su prije odlaska u inozemstvo bile zdravstveno osigurane,

- se prijavile nakon završetka školske godine u kojoj su završile redovito školovanje, odnosno od dana položenog ispita, ako su prije toga izgubile pravo na zdravstvenu zaštitu.”.

13. djeca od rođenja do 18. godine života, uključujući i djecu od 6. do 15. godine života koja ne pohađaju osnovno obrazovanje (djeca bez roditeljske skrbi, odgojno zanemarena djeca, odgojno zapuštena djeca, djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama i sl.), a nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika;

13a. djeca za vrijeme redovitog školovanja u osnovnim i srednjim školama odnosno studiranja na višim i visokim školama te sveučilištima, koja su državljani Bosne i Hercegovine s prebivalištem na teritoriju Federacije, a nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika, ali najduže do navršene 27. godine života;

14. osobe starije od 18. godina koje su prema propisima o školovanju izgubile status redovitog učenika, odnosno redovitog studenta ili su prekinula redovito školovanje zadržavaju pravo na zdravstvenu zaštitu u trajanju od jedne godine od dana prekida školovanja, ako su se u godini u kojoj su izgubili status redovitog učenika odnosno redovitog studenta, prijavili službi za zapošljavanje i ako pravo na zdravstvenu zaštitu ne mogu ostvariti po drugom temelju.”.

(2) U članku 19. iza točke 14. dodaju se nove točke 14a. i 14b. koje glase:

“14a. osoba koja ostvaruje zdravstveno osiguranje sukladno zakonu kojim se uređuju prava iz područja socijalne zaštite.

14b. druge osobe za koje je uplaćen doprinos za zdravstveno osiguranje."

Istim je člankom predviđeno da se u članku 19. točka 16. briše, a ovo iz razloga što se ista odnosila na pripadnike Vojske Federacije BiH, a što je naknadno regulirano posebnim Zakonom o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine. Zbog brisanja ove točke, posebnim stavkom je propisano da točke. 17. do 21. sada postaju točke 16. do 20.

Člankom 2. ovog zakona vrše se izmjene i dopune članka 86. kako bi sada ta odredba bila u cijelosti usklađena s novinama koje su uvedene u članku 19. Zakona.

U članku 86. u stavku (1) točka 3. mijenja se i glasi:

"3. Služba za zapošljavanje za osoba koje su privremeno nezaposlene i kod kojih su te osobe prijavljene sukladno propisu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, a vezano uz članak 19. točka 12. i 14. Zakona."

U istom stavku mijenja se i točka 7. i glasi:

„7. nadležni organ uprave u Federaciji odnosno kantonu-za pripadnike FMUP-a i za pripadnike kantonalne policije;"

Nadalje, točka 7a. također je pretrpjela izmjene, te se njezin sadržaj definira na sljedeći način:

“7a. tijelo uprave kantona mjerodavno za poslove socijalne i dječije zaštite:

- za djecu od rođenja do 18. godine života, uključujući i djecu od 6. do 15. godine života koja ne pohađaju osnovno obrazovanje (djeca bez roditeljske skrbi, odgojno zanemarena djeca, odgojno zapuštena djeca, djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama i sl.), a nisu zdravstveno osigurana kao članovi obitelji osiguranika, sukladno članku 19. Stavak (1) točka 13. Zakona.

- za osobe nakon navršenih 65 godina života, koje nisu zdravstveno osigurane po drugom temelju, sukladno članku 19. stavak (1) točka 13b. Zakona,

-za osobe koje ostvaruju zdravstveno osiguranje sukladno zakonu kojim se uređuju prava iz područja socijalne zaštite, sukladno članku 19. stavak (1) točka 14a. Zakona.

Tačka 9. mijenja se i glasi:

“9. nadležni organ uprave kantona odnosno općine za socijalno ugrožene osobe koje nisu osigurane po drugom temelju, kao i za osobe iz članka 19. točka 15. i članka 24. točka 1, 2. i 3. ovog zakona;"

I na kraju, u članku 86. u stavku (1) iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

“druge pravne i fizičke osobe koje uplaćuju doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje sukladno članku 19. točka 14b. Zakona, a koje nisu navedene kao obveznici obračunavanja i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u ovom članku."

Člankom 3. određuje se vrijeme stupanja na snagu ovog zakona, a početak primjene utvrđuje se datumski od 01.01.2023. godine.

VI. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona potrebno je osigurati sredstva kod nadležnih organa kantona, kao i kod službe za zapošljavanje, a koji su obveznici obračunavanja i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje. Imajući u vidu da se ovaj zakon kandidira u 2022. godini, smatramo da je potrebno sredstva za implementiranje ovog zakona predvidjeti u sljedećoj i fiskalnoj godini, 2023. godini, sukladno propisima o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

PRILOG

TEKST ČLANAKA ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU Koji se mijenjaju i dopunjuju („Službene novine Federacije BiH”, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18)

Članak 19.

Prema ovom zakonu osiguranici su:

1. osobe koje su u radnom odnosu u poduzećima, ustanovama, udrugama i drugim oblicima organiziranja, kod radnika koji samostalno obavljaju djelatnost osobnim radom, sredstvima u vlasništvu građana, kod radnika koji osobnim radom, samostalno u vidu zanimanja, obavljaju profesionalnu djelatnost (u daljem tekstu: pravne i fizičke osobe), na teritoriju Federacije,
2. osoba u radnom odnosu kod pravne ili fizičke osobe sa sjedištem na teritoriju Federacije, upućene na rad ili stručno usavršavanje u inozemstvo, te osobe na radu u domaćinstvima osiguranika koji se nalaze na radu u inozemstvu, ako su državljani Federacije Bosne i Hercegovine,
3. osobe koje su izabrane ili imenovane na stalne dužnosti u određenim tijelima državne ili sudske uprave u Federaciji ili kantonu, ako za taj rad primaju plaću,
4. državljani Federacije Bosne i Hercegovine, zaposleni u stranim ili međunarodnim organizacijama i ustanovama, stranim konzularnim i diplomatskim predstavništvima sa sjedištem na teritoriju Federacije,
5. lica s prebivalištem na teritoriju Federacije zaposlene u inozemstvu kod inozemnog poslodavca koje nemaju zdravstveno osiguranje inozemne ustanove, odnosno tijela u čijoj je nadležnosti provođenje zdravstvenog osiguranja (u daljem tekstu: inozemni nositelj zdravstvenog osiguranja).
6. osobe koje se nakon završenog obrazovanja nalaze na obveznom praktičnom radu, ako rade s punim radnim vremenom,
7. osobe koje na teritoriji Federacije obavljaju gospodarsku ili negospodarsku djelatnost osobnim radom,
8. osobe koje su vlasnici privatnih poduzeća sa sjedištem na teritoriju Federacije, ako nisu zdravstveno osigurani po drugom temelju,
9. zemljoradnici koji se na teritoriju Federacije bave zemljoradnjom kao jedinim ili glavnim zanimanjem, zemljoradnici koji su svoje poljoprivredno zemljište dali u zakup i osobe koje su uzele poljoprivredno zemljište u zakup, ako nisu zdravstveno osigurane po drugom temelju,